Anul II. — Nr. 5. August 1936.

INSEMNĂRI SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: TRAIAN BRĂILEANU,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuţi.

CUPRINSUL

ARTICOLE

REDACŢIA: Cernăuţi, str. General Berthelot 5.
ADMINISTRAŢIA (Profesor Constantin Zoppa): Cernăuţi, str. Baltinester 15.
Abonamentul pentru 1 an . . . . . . Lei 60
Exemplarul . . . . „ 5

Tipografia Mitropolitul Silvestru, Cernăuţi.

REVISTA CĂRŢILOR

Gherman Pîntea, Rolul organizaţiunilor militare moldoveneşti în actul unirii Basarabiei (*Ion N. Mailat*).

Eugeniu Speranţia, Curs de filosofia dreptului şi Sociologie (*T. B.*).

REVISTA REVISTELOR

Iconar, Cernăuţi. — Revista mea, Cluj. — Revista Institutului Social Banat-Crişana. — Buletinul A. G. I. R., Bucureşti.

Fiecare număr va avea cel puţin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.

ANUL II. Nr. 5. August 1936

Insemnări Sociologice

Director: TRAIAN BRĂILEANU,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuţi.

Puterea celor bogaţi şi bogăţia celor puternici

I.

Mişcarea naţionalistă are o ţintă bine definită: regenerarea elitei politice romîneşti.

Dar, dacă scopul este lămurit, înfăptuirea lui este foarte dificilă. Noi ne-am străduit, în această revistă, să limpezim problema, să o analizăm în toate aspectele ei, să înfăţişăm fazele acţiunii întreprinse pentru atingerea ţintei, să fixăm rezultatele dobîndite pînă acuma şi să desprindem, în sfîrşit, elementele cari ne-ar putea înlesni o prevedere a rezultatului final.

Am constatat că elita noastră a intrat, după Unire, într'o fază critică. Străinii, şi în primul rînd jidanii, dobîndind drepturi depline de cetăţenie, s'au strecurat pe diferite căi în clasa conducătoare, schimbîndu-i caracterul şi oprind procesul natural al „circulaţiei elitelor" înăuntrul *comunităţii romîneşti*. Corupţia, demagogia, luxul şi desfrîul, slăbirea sentimentului patriotic şi religios, au destrămat omogenitatea spirituală şi biologică a elitei romîneşti, astfel că naţiunea romînă e ameninţată să cadă subt stăpînirea unei elite străine, formată din jidani şi francmasoni jidoviţi.

In timp ce se desfăşura acest proces de destrămare şi înstrăinare a elitei noastre, a început să se organizeze, pe de o parte, forţele menite să grăbească prăbuşirea totală a elitei romîneşti şi instituirea dominaţiei iudeo-masonice — *comunismul* —, şi, pe de altă parte, forţele menite să purifice clasa conducătoare de elementele străine — *naţionalismul*.

In toate ţările unde iudeo-masoneria a încercat şi încearcă să-şi instituie stăpînirea, lupta s'a desfăşurat după acelaş plan general, dar în aplicarea „pe teren" există mari deosebiri, rezultate din evoluţia istorică a diferitelor ţări, din structura lor politică şi economică, din starea lor culturală etc., şi nu mai puţin din *personalitatea conducătorilor*.

Abia studii amănunțite asupra acestor deosebiri, deci o *istorie comparată* a Statelor europene, ar putea explica dece în Rusia a reușit revoluția comunistă, dece în Italia și Germania reacțiunea naționalistă a înlăturat pentru totdeauna primejdia bolșevizării, dece Franța alunecă pe 'ncetul spre comunism, dece în Spania s'a deslănțuit cu atîta furie războiul civil. Nu mai puțin interesante ar fi studiile asupra acestei probleme cu privire la Cehoslovacia, Iugoslavia și Bulgaria. Sunt aceste țări imune față de comunismul jidovesc și din ce cauze? In sfîrșit, din aceste studii ne-am lămuri mai bine și asupra situației politice dela noi, adică ne-am putea da mai bine seama în ce fază a intrat la noi lupta între cele două grupări antagoniste.

Inainte de toate s'ar cere lămurită chestiunea, cum de țara noastră a putut fi invadată după Unire de atîția jidani. Într'un scurt dar luminos articol „Jidovirea protipendadei romînești" (în „Porunca Vremii") d-l *Nicolae Bogdan* constată faptul infiltrației jidanilor în elita noastră și o explică, în parte, prin decăderea și înstrăinarea boerimii în epoca fanariotă. Dar el amintește că pe la 1848 elita romînească și-a redobîndit vigoarea, și că după Unirea din 1918 însemnăm iarăș o fază de declin. Protipendada, susține autorul, nu se romînizase decît la suprafață, rămînînd, în fond, jumătate balcanică, jumătate bizantino-turcească, astfel că n'a putut rezista atacului jidanilor organizați în masonerie. „Masonizînd, adică jidovind toată această venală și lamentabilă greco-bulgărime degenerată, jidanii au cîștigat cea mai frumoasă și mai bogată țară din Europa", încheie autorul.

E un sîmbure de adevăr în aceste afirmații, dar nu este adevărul întreg. Constatăm doar că elita romînească din Vechiul Regat a opus pînă la Unirea din 1918 rezistență dîrză iudaizării. Valul invaziei jidovești crește abia după Unire într'o măsură extraordinară și în acelaș timp se intensifică și infiltrația jidanilor în elită.

Am fi trebuit să ne așteptăm dimpotrivă la o regenerare a elitei romînești, la o consolidare a ei, dat fiind că Ardealul, Bucovina și Basarabia aduceau Statului romîn un nou spor de intelectuali romîni, de „conducători", oțeliți în luptele duse împotriva asupritorilor străini. Această nouă protipendadă nu este nici „balcanică" nici „bizantino-turcească", ci în cea mai mare parte ieșită din țărănimea romînă.

Și totuș: jidanii au pus mîna pe industrie și comerț, au cotropit școlile, au devenit arbitri în politică, tocmai după întregirea elitei noastre cu elemente pur romînești.

Ştim doar că, nu mult după Unire, guvernul Averescu a ştiut să curme scurt mişcarea revoluţionară a agenţilor comunişti, într'o vreme cînd elita politică era încă aproape pur „regăţeană", şi că, dimpotrivă, primul guvern Vaida şi, în urmă, guvernele naţional-ţărăniste, în cari „elitele desrobite" aveau un rol important, opuseră o rèzistenţă foarte slabă mişcărilor de stînga. Explicaţia: contopirea elitei regăţene cu elitele din noile provincii nu s'a putut înfăptui fără lupte politice. Regăţenii năzuiau să-şi păstreze egemonia, iar noile elite cereau libertate, fraternitate şi, mai ales, egalitate la împărţirea beneficiilor guvernării. Fraţii desrobiţi deveniră democraţi fanatici, duşmani de moarte ai „ciocoilor", şi oligarhilor fanarioţi etc. din Vechiul Regat. Ei apelară la mulţime şi se treziră în această luptă alături de revoluţionarii profesionişti — de jidanii comunişti.

Luptele politice deci înăuntrul elitei romîneşti înlesniră Jidanilor să devie arbitrii situaţiei, să corupă administraţia, să răstoarne guverne, să dicteze în comitetele executive ale partidelor (prin consiliile de administraţie şi francmasonerie). Marii financiari jidani: Anhauch, Ausnit, Blank etc. aveau şi au încă o influenţă hotărîtoare asupra selecţiunii conducătorilor politici în ţara noastră. Marea finanţă jidovească dela noi, sprijinită de marea finanţă jidovească internaţională, îşi institui dictatura ei, iar elita romînească, selecţionată de ea, n'avea decît să execute ordinele stăpînilor efectivi. Adică: adevărata elită romînească, din toate provinciile, fu deposedată, proletarizată şi despoiată de drepturile ei politice naturale.

Dar chiar această închidere a elitei selecţionate de jidani avu ca efect formarea unei elite romîneşti solidare, omogene, înăuntrul căreia dispărură toate antagonismele regionale. Soarta comună: excluderea dela conducerea politică şi duşmănia făţişă a vechei elite, în sfîrşit prigoana brutală deslănţuită împotriva „dreptei" naţionaliste a închegat rîndurile „tinerei generaţii", adică rîndurile acelor Romîni cărora francmasoneria jidovească le închisese drumul spre ascensiune, atît în domeniul politic cît şi cel economic, pentru a face loc intelectualilor jidani şi pentru a înlesni imigrarea continuă a masselor jidoveşti alungate din alte ţări.

Istoria mişcării tinerei generaţii dela 1922 încoace este istoria închegării şi consolidării acestei noui elite romîneşti, care trebue să-şi cucerească locul ce i se cuvine în Statul naţional prin luptă fără cruţare împotriva Jidanilor organizaţi în francmasonerie şi partidul comunist. Cu necesitate lupta e îndreptată

şi contra politicianilor şi demagogilor romîni cumpăraţi de finanţa jidovească şi cari, acuma în urmă, după ordinele Moscovei (prin mijlocirea Parisului) caută a-şi concentra puterile într'o organizaţie unitară: Frontul popular.

Intrebarea este: se va desl̆ănţui şi la noi războiu civil între cele două grupări sau vom ajunge pe cale evolutivă, adică constituţională, la un regim de dictatură naţională?

II.

Trebue să ne dăm deci seama că infiltraţia jidovească s'a produs în urma luptelor între partidele politice romîneşti, în Vechiul Regat înainte de Unire între partidul conservator şi cel liberal, iar după Unire între partidele născute din întîlnirea elitelor regăţene, ardelene, basarabene şi bucovinene. Aceste lupte, nutrite de demagogia votului universal, au împiedicat funcţionarea normală a aparatului Statului şi au dat naştere unei stări haotice şi anarhice. Imperialismul iudaic a profitat de această stare pentru a încerca cucerirea ţării noastre cu mijloacele aplicate în toate ţările conduse după principii „democratice".

Lupta „tinerei generaţii", a nouei elite romîneşti, nu poate avea ţinta de a spori haosul, adăogînd la partidele existente un nou partid şi aruncînd în arena politică un număr mai mare sau mai mic de demagogi, cari ar dori să profite de „curentul antisemit" pentru ca ridicaţi de el la suprafaţă să stea la tocmeală cu masoneria jidovească asupra părţii ce li se cuvine din avutul naţional. Străduinţa nouei elite trebue să fie de a atrage în sfera ei şi de a supune influenţei ei hotărîtoare pe toţi Romînii cari aparţin clasei conducătoare.

In felul acesta jidanii şi jidoviţii incurabili ar rămînea izolaţi şi, tăindu-li-se orice legătură cu mulţimea, ei ar putea fi reduşi la neputinţă — fără conflicte sîngeroase, fără războiu civil. Căci războiul civil presupune nu numai diviziunea conducătorilor, ci şi diviziunea celor conduşi, în tabere duşmane. Noua elită trebue deci să-şi îndrepte năzuinţa spre împiedicarea desbinării mulţimii conduse şi, mai ales, a ţăranilor şi muncitorilor romîni şi creştini, căci numai aşa s'ar putea înlătura primejdia unui războiu civil.

Naţionaliştii romîni organizaţi sub conducerea d-lui Corneliu Codreanu nu sunt „revoluţionari". Ei nu sunt burghezi cari tind să răstoarne pe aristocraţi, nici proletari cari vreau să răstoarne

burghezia, nici țărani dornici de a creia un Stat țărănesc împotriva boierilor și ciocoilor.

Aceste formule întrebuințate de demagogi pentru a ațîța poftele mulțimilor, asmuțind o clasă socială împotriva alteia, n'au pentru naționaliști nici-o valoare, deoarece ei nu vor decît consolidarea unui Stat național cu o structură adaptată condițiunilor de existență a unui Stat civilizat din timpurile de azi. Statul modern trebue să fie național, căci puterea lui stă în armata națională. Iar armata națională cere ca elita și mulțimea să fie „de acelaș neam și de aceeaș lege“, astfel ca să se asigure o liberă „circulație a elitelor“. Că păstrarea libertății circulației elitelor implică ivirea de lupte de clase, conflicte mai mult sau mai puțin acute, nu se poate tăgădui. Dar aceste conflicte se pot înlătura prin norme morale, religioase, juridice — deci printr'o înțeleaptă conducere a națiunii.

„Revoluția“ naționalistă, dacă e să mai întrebuințăm acest cuvînt atît de drag demagogilor și politicienilor, are ca obiectiv eliminarea amestecului străinilor în aceste conflicte, deoarece numai ei au interesul să le înasprească pînă la lupte de exterminare între frați. Naționaliștii deci nu pot vrea nici revoluție, nici războiu civil, dar nu tăgăduesc că se organizează pentru a putea împiedica *cu orice mijloace* încercarea străinilor, fie că locuesc în România sau în altă țară, de a începe războiu, fie „civil“ sau militar, împotriva Statului național romîn. Pentru naționaliști lupta împotriva străinilor e războiu, e războiu al Neamului Romînesc pentru apărarea existenței sale. Toate distincțiunile subtile, filosofice și juridice, toate construcțiile dialectice fie umanitariste sau naționaliste, își au rostul lor în lupta ce se dă și oamenii au nevoie de multă vorbărie pînă ce se hotărăsc să acționeze. Recunoaștem că dușmanii noștri, jidanii și jidoviții, au aplicat cu multă dibăcie și sistemul de idiotizare a națiunilor creștine prin teorii ticluite după interesul lor. Naționalismul, și mai ales cel romînesc, n'are nevoie de multă teorie și vorbărie. Tatarii, Turcii, Bulgarii, Ungurii ne-au învățat să știm bine că Țara nu se apără cu teorii filosofice. Și tocmai jidanii s'au găsit să ne prostească și să ne adoarmă cu teorii pentru ca să ne asasineze apoi ca pe niște dobitoace!

Sociologia noastră, romînească, desleagă problema Statului național romînesc fără să aibă nevoie de Durkheim, Bergson, Freud și de tot neamul lor. Statul național romîn s'a născut din voința și puterea Neamului romînesc de a apăra Țara împotriva

străinilor, el nu poate dăinui fără această voință și fără această putere. Așa s'au născut și așa au dăinuit toate Statele naționale.

Naționaliștii recunosc fără rezerve acest principiu și îl aplică în practică. Așa fac și Jidanii. Iar Romînii filosemiți, umanitariști, comuniști, francmasoni, țărăniști, liberali etc., nu sunt, azi cînd Jidanii au trecut la ofensivă, decît instrumente pentru a înlesni triumful naționalismului jidovesc. Ei sunt *trădători* în înțelesul celei mai obiective teorii sociologice. Și aceeaș sociologie obiectivă ne arată cum au fost tratați trădătorii în toate timpurile, deci cum trebue tratați cînd se aplică în practică sociologia teoretică.

III.

Desbinarea și luptele înăuntrul clasei conducătoare romînești le-a înlesnit jidanilor pătrunderea în elită — așa cum s'a întîmplat în toate țările cu regim democratic-parlamentar. Dar aceste lupte explică numai în parte invazia jidovească de peste hotare, apoi păstrarea și chiar întărirea situației ce o aveau jidanii înainte de Unire în Bucovina și Ardeal, precum și ascensiunea socială a jidovimii în Basarabia. Adică dece nu s'au așezat Jidanii, înainte de războiu, în masse compacte în celelalte provincii austriace, de ce nu în Sîrbia, în Bulgaria, în Italia democrată?

In Austro-Ungaria de pildă numărul jidanilor era în 1910 (după provincii):

Galiția 10,85%, Bucovina 12,86%, iar restul Austriei 1,71%. În Bosnia (1910) 0,64%.

În Polonia (1908) avem 13,76% jidani, în Franța (1911) 0,25%, în Italia (1911) 0,12%, în Bulgaria (1914) 1,04%, în Romînia (1914) 3,28%, în Ungaria (1910) 4,40%. (După I. Elbogen, Geschichte der Juden, 2. Aufl. 1920).

Pentru Romînia întregită, ziarul „Porunca Vremii" (din 8 Iunie 1936), arată numărul jidanilor cu 1,966.268 din 19,246.311 locuitori, deci cu 10,15%; iar după provincii procentul lor se împarte astfel: Oltenia 3%, Muntenia 7,5%, Moldova 15,65%, Dobrogea 4,1%, Basarabia 16%, Bucovina 20,48%, Ardeal 7,2%, Banat 13,5%.

Interpretarea cifrelor de mai sus cere să nu socotim pentru Muntenia decît 4,5% jidani, deoarece în București din 323,875 locuitori sunt jidani 179,204.

Cum se explică repartizarea Jidanilor pe diferitele țări și regiuni (înăuntrul țărilor)?

Jidanii sunt nomazi. Ei se vor așeza acolo unde găsesc condițiuni prielnice de traiu, iar cînd aceste condiții le devin potrivnice ei migrează în altă parte. Ei trăesc din comerț, ca mijlocitori ai schimbului de produse între diferitele țări, pe scurt: ei se ocupă cu importul și exportul. Aduc produse industriale în țări agricole și transportă produse agricole (sau alte materii prime) în țări industriale. Ei nu se pot așeza decît acolo unde au lipsit astfel de comercianți (autohtoni sau streini) sau unde au fost în stare să-i înlăture. Puterea lor de penetrație, de înlăturare a concurenților de alt neam etc., a crescut în măsură ce mijloacele de comunicare și ascensiunea lor socială (prin „democratizarea" Statelor creștine) le-a îngăduit să se organizeze în mod sistematic și rațional prin legarea diferitelor centre mondiale unde se așezară marii lor bogătași, bancheri în primul rînd, cari începură să conducă și să controleze toată mișcarea bunurilor economice din întreaga lume. Massele jidovești fură prinse deci într'o organizație unitară, ele luară forma unei armate disciplinate, care astăzi poate fi diriguită în orice parte a lumii — din Rusia în Romînia, din Germania în Franța, Spania etc., după cum reclamă interesele și vicisitudinile războiului jidovesc împotriva creștinilor.

Căci înfăptuirea acestei organizații, a acestei armate subt comandament unic, deșteptă pofta de dominațiune a conducătorilor ei, iar zelul armatei e ținut treaz prin perspectivele de pradă și jaf după victorie. Din negustori nomazi, fricoși și fugind la primele semne de furtună, ei au devenit bandiți îndrăzneți — adică *comuniști*, cari atacă nu numai drumeți și cetățeni pașnici, *ci atacă State*, rîvnind la dominațiune politică. Ei nu se mai mulțumesc cu rolul de mijlocitori în circulația bunurilor economice, ci vreau să devie stăpînii absoluți ai acestor bunuri și ai celor ce le produc. Jidanii nu mai vreau să cumpere și să vîndă mărfuri, ci să pună stăpînire neîngrădită și pe bogățiile lumii și pe toți locuitorii pămîntului, transformîndu-i în sclavi.

In îndeletnicirea lor de negustori, ei au găsit teren minunat în regiunile dintre Apusul industrializat și Răsăritul agricol. Galiția pe deoparte și Moldova (cuprinzînd și Basarabia și Bucovina) au fost și sunt încă regiunile cele mai prielnice pentru așezarea acestor nomazi. Aci puteau fi aduse fel de fel de produse industriale ieftine pentru a fi vîndute scump, și, pe de altă parte,

puteau fi adunate produse agricole şi materii prime cu preţ ieftin şi exportate cu cîştiguri enorme. Aristocraţiile acestor ţări (austriacă, poloneză, rusă, romînă) au favorizat aşezarea acestor nomazi, cari le satisfăceau pe de o parte trebuinţele lor de lux, iar pe altă parte le înlesneau, prin diferite mijloace, exploatarea claselor de jos (jidanii despoiau ţăranii prin cîrşmărit, cămătărit, etc. şi plăteau impozite, pînă cînd începură să devie şi arendaşi de moşii şi exportatori de materii prime). Asta s'a putut întîmpla mai ales acolo unde lipsea o burghezie orăşenească băştinaşă sau străină (creştină) sau unde cea existentă, din cauza lipsei ei de legături comerciale cu streinătatea, n'avea posibilitatea să facă comerţ „internaţional". Aşa se explică dece jidanii, la noi, nu putură pătrunde spre miază-zi, în Muntenia şi Oltenia, unde comercianţii greci, armeni, albanezi, macedoneni, bulgari le închiseră drumul, mai ales că aceştia aveau legături suficiente cu negustorimea Orientului de unde se importau mărfuri de lux şi încotro se exportau produsele ţării noastre. Pe cînd Apusul nu-şi trimisese comercianţii săi francezi, germani, englezi, italieni, ci numai pe jidanii săi.

Şi acest fenomen îşi are tîlcul său. In Apus exista o viaţă orăşenească băştinaşă bine aşezată, care, în Evul mediu, se desvoltă şi mai puternic; burghezimea îşi păstră o viaţă socială şi politică autonomă şi rezistentă faţă de nobilimea feudală. Oraşele atraseră şi mare mulţime de ţărani, cari prin muncă, învăţarea de meserii şi prin vitejie în apărarea nouei „patrii", îngroşară rîndurile burgheziei şi o feriră de degenerare. Burghezii creştini din Apus comercianţi şi meseriaşi erau sedentari şi legaţi de cetatea lor. Ei migrau şi în străinătate, dar numai aşa cum migrau coloniştii greci şi romani, adică pentru a întemeia o nouă cetate, o nouă patrie. Cum în străinătate aceşti burghezi nu-şi puteau întregi rîndurile, coloniile lor erau vecinic ameninţate să degenereze sau să fie invadate şi cucerite de comercianţi nomazi. Aşa s'a întîmplat în Polonia şi la noi unde coloniile germane de pildă au decăzut şi, în sfîrşit, au fost cucerite de jidani şi de nomazii orientali.

IV.

Că Jidanii erau şi sunt nomazi e lesne de priceput. Vecinic hărţuiţi de burghezia băştinaşă a tuturor ţărilor, grămădiţi în ghetouri unde se înmulţeau ca ploşniţele, ei căutau să migreze în regiuni cu spaţiu liber pentru activitatea lor. Dar cum se des-

voltă nomadismul comercial în Orient? Aci dominațiunea arabă și cea turcească ne dă explicația. Arabii și mai apoi Turcii desarmară toate națiunile creștine ajunse subt stăpînirea lor. Elitele acestor națiuni nu se puteau ocupa decît sau cu comerțul sau cu îndeletniciri „intelectuale" (preoți, savanți, scriitori), iar masele largi, cu meserii la orașe și cu agricultura și păstoritul la sate. Inăuntrul hotarelor imperiului mahometan se desvoltă un comerț „internațional", iar provinciile cucerite de mahometani fură invadate de negustorii nomazi cari întrețineau schimbul de produse între diferitele provincii precum și cu străinătatea. Și aci Jidanii își aveau rolul lor, dar în unele părți Grecii și Armenii îi întreceau în destoinicie, fiind și proteguiți de stăpînitori, deoarece creștinul nu era disprețuit de mahometani așa cum era jidanul.

Țara noastră cunoscu deci și colonizarea de orașe cu Germani și invazia comercianților creștini orientali subt Turci și invazia jidovească cînd se deschise drumul comerțului cu Apusul.

Dar dece nu s'a desvoltat la noi o burghezie băștinașă, națională? Această problemă a fost analizată de mulți teoreticieni, mai ales de St. Zeletin. In „Politica" noastră am arătat (pg. 247/8) pe scurt erorile acestui autor. Noi întrebăm: din ce era să se desvolte? In Dacia orașele romane au fost distruse, iar cele înfiripate în urmă, după închegarea domniilor romînești, erau creațiuni artificiale și nu organisme politice cu viață autonomă, în luptă cu aristocrația feodală ca în Apus sau comunități creștine opuse stăpînirii mahometane ca în Orient. Totuș o burghezie orășenească începu să se formeze prin asimilarea comercianților și meseriașilor creștini streini din orașe. „Greco-bulgărimea" și Armenii deveniră în mare parte romîni. Și în Ardeal, subt stăpînirea maghiară, Romînii pătrunseră pe'ncetul în orașe și se formă atît o elită (comercianți, bancheri și intelectuali) cît și o pătură de meseriași și mici negustori.

Dar această burghezie romînească care se născu în diferitele provincii romînești în condițiuni diferite n'avea nici tradiția nici virtuțile burgheziei apusene și nici posibilitatea de regenerare continuă prin afluență țărănească. Îi mai lipsi apoi și vremea să-și exercite rolul ei social de *burghezie* opus rolului *nobilimii*. Așa vedem cum în Muntenia și Moldova această burghezie își dobîndi rolul unei *elite politice*, îndată ce boerimea își pierduse locul ei odată cu pierderea neatîrnării politice a Țării. Se păstră numai deosebirea și opoziția între elita țărănească (de agricultori)

reprezentată prin boerii mari proprietari și elita orășănească reprezentată prin orășenii bogați (negustori și bancheri). Cînd se constitui Regatul Romîn liber, această deosebire își găsi expresia în formarea celor două partide istorice și în luptele ce s'au desfășurat în jurul reformelor agrare. De fapt, burghezia devenind acuma și mai mult *clasă politică*, locul *burgheziei*, cu funcțiunea ei specifică în Stat, deveni liber și el fu ocupat de *jidani*, de negustorii și bancherii nomazi veniți din Apus. Rezistența Olteniei și Munteniei e un semn că aci imigrarea de dincolo de Dunăre fusese mai puternică, pecînd în Moldova nucleele burgheze, expuse și la o invazie mai timpurie a Apusului, erau din capul locului mai slabe și fără posibilitatea de complectare; în Muntenia, Grecii mai ales și Macedonenii nu încetară nici în timpurile mai noui să vie în număr destul de mare.

Dacă considerăm faptul că această burghezie greco-bulgărească și armenească *asimilată* e singura burghezie băștinașă și că nu mai putem adăoga pe lîngă ea decît pe Romînii macedoneni stabiliți în orașele noastre, ne vom da lesne seama că a rămas încă spațiu larg pentru imigrarea de elemente străine, atît înainte cît și după Unire. Acest spațiu a fost umplut de Jidani.

Recunoaștem deci că imigrarea jidovească a fost un proces natural și, în condițiunile istorice concrete ale evoluției Neamului Romînesc, inevitabil. Umanitariștii și democrații noștri scot din acest fapt concluzia că noi, constatînd inevitabilul, trebue se ne împăcăm cu această stare de lucruri și să renunțăm la luptă, mai ales la luptă „violentă“ împotriva Jidanilor. Ei credeau chiar pînă nu demult sau se prefăceau a crede că Jidanii se vor asimila așa ca și Grecii și Bulgarii, devenind Romîni de confesiune mosaică — așa ca în Italia și Franța de pildă. Numai că astăzi pilda asta e cam șubredă. *Jidanii nu se asimilează*. Prin urmare, dacă renunțăm la luptă împotriva lor, ar fi să le cedăm pentru totdeauna locul ce-l ocupă *burghezia* într'un Stat modern. Noi am renunța deci să avem o *elită economică* romînească, așa că în Statul nostru elita economică ar continua să fie o elită națională jidovească, așa cum este de fapt astăzi. Și încă ce elită! După calculele d lui Dr. Ilie Rădulescu publicate în ziarul „Porunca Vremii“ (8 Iunie 1936) venitul național al Romîniei distribuit pe naționalități se prezintă astfel: în anul 1927, totalul veniturilor a fost de 210 miliarde, din cari Romînii au avut 75, minoritarii creștini 30, iar Jidanii 105 miliarde. Iar în 1931 „în vreme ce Romînii, cu o populație

de 14 milioane de suflete au în totalitatea venitului național abia 27 miliarde, adică mai puțin de 2000 lei anual pe cap de locuitor, minoritarii creștini au 16 miliarde, deci circa 5000 lei pe cap, iar jidanii, cu 2 milioane de suflete și cu 80 de miliarde cotă de venit în totalitatea venitului național au 40000 lei pe cap de locuitor". Studii statistice detaliate, cum e de pildă cel al d-lui prof. C. Stoicanescu (în „Revista Institutului Social Banat-Crișana", Aprilie—Iunie 1936) intitulat „Un aspect al vieții naționale și economice la frontiera de Vest", confirmă pe deplin constatările d-lui Rădulescu. Așa că putem spune: *Jidanii din Romînia în totalitatea lor reprezintă în domeniul economic clasa stăpînitoare în Statul nostru,* ei reprezintă o oligarhie economică închisă, bine organizată și omogenă din punct de vedere al rasei și religiei, inasimilabilă și impermeabilă față de influențe străine și bucurîndu-se de sprijinul neamului lor de pe întreg globul pămîntesc.

O națiune stăpînită de o astfel de oligarhie economică străină mai poate afirma că este liberă, mai poate spera să-și păstreze libertatea și autonomia politică? N'a devenit oare țara noastră o simplă colonie a națiunii jidovești, așa cum este India o colonie engleză?

V.

Teoria sociologică, întemeiată pe fapte nu pe construcții metafizice (adeseori foarte interesate), enunță, dela Aristotel încoace, că bogăția deschide drumul spre dominațiune politică și *mînă spre dominațiune politică.* Există și altă cale: *forța.* Dar dominațiunea dobîndită prin forță trebue consolidată prin bogăție. Așa Werner Sombart deosebește: *Reichtumsmacht* și *Machtreichtum,* adică putere politică dobîndită prin bogăție și bogăție dobîndită prin putere politică. (Der moderne Kapitalismus, I, 2, cap. 36). Jidanii au la noi bogăția și năzuesc în mod necesar să-și dobîndească și puterea politică.

O mică digresiune. Sociologia monografică americană cercetează raporturile între rasa anglo-saxonă dominantă și celelalte națiuni cari locuesc în Statele Unite. Ea caută să desprindă elementele pe cari se întemeiază egemonia rasei anglo-saxone, ca să stabilească mijloacele cele mai raționale menite să asigure și să întărească această egemonie. Din aceste cercetări au rezultat multe din reformele lor, de ex. prohibiția, apoi reglementarea imigrării, mai ales a elementelor inasimilabile, excluderea

străinilor neasimilați de la funcțiile publice, din școlile înalte etc. Dacă sociologia americană ar fi ajuns, pentru situația națiunii dominante, la constatări de felul celor arătate mai sus privind națiunea noastră dominantă, ea ar sfătui la măsuri la cari „sociologul nostru monografic“ nici n'ar îndrăzni să viseze, necum să le expună în a sa Sociologie *„romînească“*.

Sociologia americană ar vedea imediat că Jidanii constituesc o primejdie îngrozitoare pentru Stat, pentru libertatea politică a națiunii care a ajuns subt stăpînirea lor economică absolută.

Într'adevăr: ce le lipsește Jidanilor la noi pentru a pune mîna pe stăpînirea politică, după ce au subjugat Țara economicește?

Le lipsește armata. O armată care să fie la dispoziția lor, să depindă de ei și să fie condusă de ei sau de oameni plătiți de ei pe cari i-ar putea înlocui oricînd prin alții. Mișcarea socialistă și comunistă are obiectivul să le dea jidanilor armata de care au nevoie. Așa a fost în Rusia, așa au încercat în Germania, așa au procedat în Spania, așa procedează în Franța, așa nădăjduesc să facă și în Romînia.

Planul e clar și evident pentru toată lumea. Iar politicianii plătiți de jidani, demagogii, sociologii, funcționarii corupți și francmasoni, sunt plătiți și prostiți pentru a le înlesni jidanilor desorganizarea și bolșevizarea armatei naționale și înlocuirea ei printr'o armată de mercenari, de țărani, muncitori și adunătură de toate neamurile, plătită de jidani și condusă de ei și uneltele lor.

Impotriva acestor încercări ale Jidanilor de a cuceri puterea politică în temeiul bogăției, nu există decît celalalt mijloc: forța și consolidarea stăpînirii prin îmbogățirea națiunii romînești, deci calea spre *Machtreichtum*.

Adică: Romînii reprezentînd 71, 80 % din totalitatea populației, iar Jidanii 10, 15 %, bogăția țării trebue repartizată în aceeaș proporție. Acesta este „numerus valachicus“, cel adevărat și care poate asigura stăpînirea romînească în țara noastră. Așa ar zice și sociologia monografică americană. Noi nu facem teorii subtile și demagogie stearpă. Dacă nu vom ști să organizăm forța și să ne creiăm prin forță o elită economică națională, vom pierde libertatea politică. Elita noastră politică, ieșită din burghezie și din țărănime (prin școli și demagogia votului universal), a fost proletarizată de Jidani și a intrat în dependență economică de oligarhia economică jidovească. Ori, elita politică romînească ar trebui să se răscoale împotriva Jidanilor și să-și

creeze o independență economică, fără de care stăpînirea politică e numai o iluzie.

Mai întrebăm: dece elita noastră n'a fost în stare să facă acest lucru îndată după Unire? Dece n'a opus rezistență și n'a oprit ascensiunea economică a Jidanilor?

Fiindcă n'a fost destul de puternică. Puterea ei era slăbită prin lupte lăuntrice, prin lipsa de spirit războinic și agresiv, prin lux, trîndăvie și desfrîu. Aveam nevoie de un Tudor Vladimirescu, de un Avram Iancu și am avut șefi de partide și birocrați; în loc de Olteni, Moți și Arcași Moldoveni gata de luptă împotriva străinilor, am avut comitete executive, consilii de administrație și adunări electorale ale „cetățenilor" creiați prin tratatele de pace și constituție; în loc de „preoți cu Crucea în frunte, căci oastea e creștină", am avut preoți liberali și țărăniști cari votau alături de Jidani și votau liste cu candidați jidani.

Dar iată că apar *Legionarii*, noua elită în marș spre cucerirea *țării*, nu a puterii. Puterea o au: sunt tineri, își iubesc Neamul mai presus de toate, sunt creștini, sunt neatinși de patimi josnice, sunt gata să moară pentru libertatea patriei. Sunt puternici și vor cuceri țara, vor strivi dușmanul care în temeiul bogăției vrea să zugrume libertatea națiunii romîne. Și după cucerire, stăpînirea romînească trebue consolidată și asigurată prin bogăție, care nu poate fie decît a Romînilor.

In studiul nostru „Elita ascetică" (No. 6 al „Însemn. soc.") am expus care trebue să fie atitudinea nouei elite în domeniul economic. Jidanii și-au dobîndit bogăția prin coruperea politicianilor dornici de lux și desfrîu. Ascensiunea unei elite politice „ascetice" la cîrma Statului (exemplu din istorie: Prusia înainte de Frederic cel Mare) ar schimba toată situația și ar înlesni în scurtă vreme o dreaptă repartizare a bogățiilor țării asupra naționalităților.

Intelesul adînc al ascetismului nouei elite politice romînești îl găsim în filosofia lui Socrate: omul care n'are trebuințe e liber și puternic — și bogat, adăogăm noi.

Cert este că formarea unei *elite economice* romînești e necesară. Ea se va putea înfăptui sub scutul unei *elite politice ascetice* și incoruptibile, evitîndu-se astfel conflicte între clasele sociale romînești, conflicte cari au fost exploatate de jidani pentru a distruge Statul nostru.

Traian Brăileanu.

Asasinatul dela Cernăuţi

I.

30000 de persoane au luat parte, cu tot timpul ploios, la înmormîntarea studentului legionar Gheorghe Grigor, asasinat de comunişti în ziua de 5 August a. c. O înmormîntare care să lege între altta pe creştinii Cernăuţului nu s'a pomenit în Bucovina. Numai cu aceasta, şi cazul merită o analiză specială, el iesă din seria faptelor diverse.

În ce împrejurări a fost asasinat studentul Grigor? În seara de 5 August, Grigor însoţit de un camarad al său trecea prin Grădina Publică, după ce toată ziua lucrase pe şantierul dela Mănăstirişte, unde legionarii clădesc o biserică. Pe aleea principală, cei doi legionari se întîlnesc cu elevul Serfas Pius, care era urmărit de un grup de indivizi. Elevul Serfas se opri în faţa legionarilor şi le atrase atenţia asupra grupului care-l urmărea. În această clipă grupul condus de Edie Wagner, muncitor evreu, înconjoară pe legionari. Legionarii încearcă să se apere. Oamenii lui Wagner scot cuţite, baionete, pumnale. Un cuţit cismăresc atinge pe elevul Serfas, şi o baionetă despică inima studentului Grigor care cade mort, pe loc. O baionetă a fost vîrîtă în întregime în inima unui legionar! Era o simplă „însemnare" cum declară asasinul, fără intenţie de asasinat. După aceasta grupul Wagner se face nevăzut. Unul dintre asasini poate fi prins imediat. La început lumea crede că e vorba de un simplu incident, între un grup de studenţi şi un grup de „mardeiaşi", de pe la periferia Cernăuţului. Totuşi nimeni nu-şi putea explica faptul asasinării lui Grigor, care era o fire extrem de liniştită şi se purta camaradereşte cu toată lumea. Sunt arestaţi fraţii Edie şi Ignatz Wagner, şi o bună parte din tovarăşii lor. Aceştia refuză să dea orice fel de lămurire. Se constată că toţi fac parte din societatea „Morgenroit", o societate „culturală" a muncitorilor evrei din Bucovina, şi un cunoscut nucleu comunist Sunt arestaţi o mare parte din membrii „Morgenroitului", se face o descindere la Sediului societăţii. Siguranţa găseşte motive pentru a sigila sediul. Încă în primele zile, asasinii principali Cojman şi Pasinc, doi muncitori creştini, atraşi în cursa comunismului de fraţii Wagner, simţind remuşcări dau declaraţii tot mai lămuritoare. Se descoperă astfel un întreg complot, pus la cale de fraţii Wagner, diriguitorii „Morgenroitului", împotriva conducătorilor legionari dela Cernăuţi. Se puse la cale ca „în fiecare seară să fie

ucis un legionar“. Comuniştii în repetate rînduri au încercat să provoace în Grădina Publică, dar fără rezultat. Mai mulţi trecători au fost acostaţi şi apoi lăsaţi în pace nefiind legionari. Fraţii Wagner cu societatea Morgenroit au pregătit şi'n alte părţi ale Bucovinei echipe de luptă împotriva legionarismului. Astfel la Rădăuţi, aceste echipe au încercat în repetate rînduri, să atace tabăra de muncă „Traian Brăileanu“, fiind respinse. La Rădăuţi şi la Cernăuţi s'a constatat în mod pozitiv o conlucrare între Comunitatea Israilită, „Gărzile ţărăneşti“ ale partidului naţional ţărănesc şi echipele comuniste. Să mai amintim că atunci cînd se ducea lupta între Universul deoparte şi presa iudeo-comunistă cu Dimineaţa, Adevărul, Lupta, Zorile de cealaltă parte, muncitorii comunişti tot la ordinul jidanilor au căutat ocazia să atace sediul partidului „Totul pentru Ţară“. De atunci şi pînă astăzi incidentele s'au înmulţit, toate însă au fost provocate de comunişti sau de gărzile ţărăneşti. D-l I. Diaconescu se întreba în „Porunca Vremii“, (12 August 1936), dacă autorii morali ai asasinului dela Cernăuţi nu sunt de căutat în hrubele naţional-ţărăniste. Oricum, se poate stabili pentru atacurile împotriva legionarilor o origine comună. Se poate demonstra că ea e aceeaş pentru toate focarele de comunism din toate ţările. Că germenii desagregării s'au putut masca sub formă legală, pentruca sub scutul legilor să poată lupta pentru anarhia universală. Că în fine, clasa conducătoare romînească în fața acestui fenomen de radicale alterări a rămas neînţelegătoare, pregătind acelaş desnodămînt fatal, ca'n alte părţi.

II.

Fermentul internaţional de desagregare a statelor naţionale, cum afirmă d-l prof. T. Brăileanu la mormîntul lui Grigor, e elementul evreesc, care are rădăcini în toate ţările pregătind în toate stăpînirea evreiască prin proletariatul industrial. Grigor a fost asasinat la ordinul lui Wagner de un muncitor creştin. Desagregarea unui stat poate fi înfăptuită pe cale legală? Am inclina să spunem: imposibil. Să vedem! Constatăm în principiu că în unele state, de pildă în Spania, a fost posibil acest lucru. Acolo germenii de desagregare ai comunismului au reuşit să ia înfăţişare legală sub forma „frontului popular“. Cucerind, prin „orice mijloace“, forturile democraţiei: presa, parlamentul etc. Dispunînd de finanţele evreeşti şi de francmasonerie, comunismul ajunsese stăpînul Spaniei. E interesant de văzut cum în această ţară

clasa conducătoare a fost trasă pe sfoară în aşa mod încît a putut admite scutul legilor pentru sfredelirea sistematică a agenţilor comunişti, preferind-o naţionalismului care în toate ţările s'a dovedit mai creator şi mai constructiv. Experienţa spaniolă a fost încercată în toate ţările dar fără învăţături pozitive pentru clasa noastră conducătoare. Reacţiunea din Spania e cît se poate de naturală, noi însă nu ne-am dori niciodată să repetăm experienţa spaniolă.

În Spania de vină e numai lipsa de prevedere a clasei conducătoare. In ce ne priveşte putem afirma de pe acuma că ne aflăm pe aceeaş cale a războiului civil, fără a putea prevedea dacă clasa noastră conducătoare se va întoarce de pe drumul pe care a apucat-o. Semnele ce le avem pînă acum sunt exact identice cu acelea ce ni le dă Spania din preajma războiului civil. Comunismul la noi a reuşit în acelaş mod să se mascheze sub formă legală.

Partidele politice dela noi, cu sistemul lor de organizare — acelaş ca şi'n toate ţările —, cu selecţiunea demagogică a valorilor, accentuînd interesele indivizilor, în mod fatal au dus la destrămarea comunităţii naţionale. Finanţa evreiască a pus astfel uşor mîna pe conducerea acestor partide. Pentrucă nu importă mijloacele prin care partidul va ajunge la putere, problema e să ajungă la putere. Nu importă pagubele pe care eventual le-ar avea comunitatea naţională, ci importă cîştigurile partidului. Jidanii dispunînd de mijloacele prin care se poate aduce un partid la putere ca: bani, presă etc., au ajuns să ţie în mînă hăţurile. Ei şi-au instalat agenţii în toate părţile, ei şi-au selecţionat pe conducătorii partidelor cum le dictau interesele lor naţionale. Cu ajutorul clasei conducătoare ei au pus stăpînire pe presa partidelor politice, nimicind presa naţionalistă. Jidanii au ajuns să dicteze pînă şi asupra educaţiei naţionale şi religioase a poporului romîn.

De pe aceste poziţii s'a început lupta mai departe: ei au început să împingă spre stînga politica romînească. Capitaliştii evrei sprijinesc mişcarea comunistă a muncitorilor. Cum se împacă ideile comuniste şi tendinţa de distrugere a capitalismului prin comunism cu ideile liberale şi acumularea de capitaluri depe spatele poporului romîn a aceloraşi evrei comunişti şi capitalisto-liberali în acelaş timp? Iată că la Cernăuţi capitaliştii evrei dau afară din fabricile lor pe muncitorii legionari, şi ameninţă că vor lua aceeaş măsură pentru toţi aceia ce se vor dovedi

legionari; în acelaş timp sprijinesc pe muncitorii comunişti, şi numai nu pun condiţia ca muncitorii cari lucrează în fabricile lor să fie comunişti. Inginerii evrei din fabrici sunt şefii muncitorilor comunişti.

Evreii din partidele politice luptă şi ei din răsputeri pentru internaţionalism, împotriva reacţiunii naţionaliste, care pentru ei e imitaţie din alte ţări şi e extremism.

Mulţumită acestei atmosfere creiate de fermenţii iudaici, pentru oamenii noştri politici naţionaliştii romîni sunt simpli asasini, cu mentalitate medievală şi sprijinind interesele Berlinului. Sărindarii din ordinea exemplară inventează „Excesele dela Tîrgu-Mureş", despre care s'a vorbit o lună de zile la toate adunările şi'n toate ziarele. Studenţimea îşi pedepseşte pe un trădător al ei şi iarăşi o lună de zile se vorbeşte în toate ziarele şi'n toate întrunirile. D-l George Brătianu, care face afirmaţii împotriva comunismului, dă faptului aceeaş interpretare ca şi comuniştii din Sărindar. Nu mai vorbim de politicianii naţional-ţărănişti cari repetă cuvînt cu cuvînt după Sochor sau Pauker. Dar iată că la Cernăuţi a fost asasinat de comunişti un legionar şi nimeni nu ştie nimic. Cu siguranţă că politicianii romîni nici nu vor auzi nimic despre acest lucru. Aşteptăm. Partidele politice dela noi, prin francmasonerie sau direct dela Internaţionala a III-a execută ordinile Internaţionalei Iudaice.

Ţara e împînzită de Societăţi, patronate de jidani, „sportive", „culturale", economice", „religioase" etc. cari sunt focare de comunism şi anarhizare. Dar ce e mai interesant, e faptul că ele sunt sprijinite şi protejate de clasa noastră conducătoare. Asasinatul dela Cernăuţi ne revelează cazul Societăţii „Morgenroit". Societatea muncitorilor evrei, dirijată de Edie Wagner. Edie Wagner îşi recruta totuşi şi membri creştini, alegîndu-i dintre muncitorii minoritari. În primul rînd li se asigurau interesele materiale. Întregul grup de asasini sunt bine hrăniţi şi bine îmbrăcaţi. Unuia dintre asasinii principali i s'a promis că va fi întreţinut un an de zile. Membrii societăţii „Morgenroit" erau cunoscuţi agitatori comunişti, totuşi „Morgenroit-ul" e sprijinit de capitaliştii evrei şi de politicienii de talia d-lui Dimitrie Gusti, sociolog remarcabil în expertize favorabile comuniştilor şi care acum cîţiva ani a admis ca la biblioteca publică a Morgenroitului să se afişeze „Manifestul comunist". Iată primele rezultate date de societatea sprijinită de d-l Gusti: pregătirea de complotori împotriva naţionaliştilor romîni. Se asasinează azi numai un

student, mîne nu e exclus ca oamenii aceştia să ia aceeaş atitudine împotriva clasei conducătoare, care i-a sprijinit şi i-a lansat, aşa cum fac astăzi în Spania.

Ce atitudine a luat presa? Afară de „Universul", „Porunca Vremii", iar la Cernăuţi numai „Deutsche Tagespost", niciun ziar n'a aflat cum stau lucrurile. Aceleaşi ziare extrem de umanitariste şi creştine cînd e pedepsit un trădător de neam, nu aud şi nu văd nimic, cînd bandele comuniste, compuse nu din romîni ci din jidani, alături nu de creştini ci de trădători ai credinţei creştine şi membri în organizaţiuni ateiste, conduse de jidani, asasinează un student romîn şi un teolog, la drumul mare. Unde e acum umanitarismul Sărindarilor? Dece nu auzim acum adevărul? Dece umanitariştii comunisto ţărănişti tac cînd „Gărzile ţărăneşti" sunt gata să taie cruci ca'n judeţul Rădăuţi la Negostina, sau cînd bandele comuniste alături de aceleaşi gărzi ţărăneşti, luptă pentru a împiedica clădirea de biserici creştine. Toată presa din Sărindar alături de presa partidelor politice strigă de-o lună de zile împotriva bisericii, pentrucă printre acei ce-au pedepsit un trădător s'au găsit şi studenţi în teologie, — nu preoţi ci probabil viitori preoţi — ca şi cînd studenţii teologi nu au dreptul să puie mîna pe armă pentru a-şi apăra neamul. După cîte ştim Isus singur a luat biciul în momente mai puţin critice.

Care e raţiunea acestei campanii? Una singură: Se caută „toate mijloacele" pentru a compromite biserica şi spiritualitatea naţională. Căci iată şi a doua faţă a cărţii: la Cernăuţi comuniştii au început a ucide azi studenţi teologi, pentrucă aceştia clădesc biserici; azi „Gărzile ţărăneşti" alăturea de bandele iudeo-comuniste, opresc clădirea bisericilor şi taie cruci, mîne vor fi ucişi preoţii şi se vor arde bisericile ca'n Spania. Dar aşa zisa presă democratică nu vrea să vadă această parte a cărţii. Pentru „democraţii" şi „umanitariştii" noştri se calcă principiile moralei creştine atunci cînd neamul îşi pedepseşte trădătorii, dar totul e în regulă cînd sunt ucişi teologii şi se taie cruci de către elementele de desagregare a statului naţional.

În toate ţările desvoltarea naturală spre creiaţie şi construcţie a popoarelor duce la naţionalism. Nicăieri oamenii serioşi nu mai vorbesc de democraţia veacului al XIX-lea decît pentru a o condamna. Principiile democraţiei adevărate, şi în primul rînd selecţionarea justă a valorilor, se realizează azi numai în statele naţionaliste. Şi desvoltarea noastră ca stat nu poate tinde decît

spre naționalism. Dar pentru aceasta trebuiesc eliminați germenii desagregării din actualul stat. Originea acestor germeni e în poporul evreu. Mulțumită acțiunii poporului evreu, acești germeni au căpătat și la noi scutul legii. În momentul de față se face și la noi trecerea spre naționalism, dar încă sunt stăpîne formele democrației politicianiste. Evreii au acaparat aceste forme pentru comunism, și susțin că ei reprezintă reacțiunea națională împotriva alterării statului. Politicianii romîni seduși și de situația materială în care se pot complăcea, n'au înțeles mistificarea. Ei se lasă tîrîți în mrejele fronturilor populare, ale așa zisei democrații și sub pretext că luptă împotriva dictaturii și pentru principiile revoluției franceze, pregătesc în mod inconștient calea spre comunism.

Comuniștii au crezut că e momentul să înceapă lupta cu baioneta. Asasinatul dela Cernăuți ne anunță răsboiul civil. Vor înțelege oare politicienii romîni ? În tot cazul poporul romîn și creștin al acestei țări a înțeles-o. Înmormîntarea lui Grigor ne-o dovedește.

GEORGE MACRIN.

Coruperea moravurilor în elita romînească

I.

Puterea unui popor depinde și de moravurile sale. Păstrarea obiceiurilor, a limbei, a credinței, a cultului eroic strămoșesc etc. este prima condițiune a conservării naționale. Dar acest tradiționalism trebue să fie adaptabil schimbărilor condițiilor de existență. Dacă vor dispare pletele de pe capul țăranului romîn, mirosul de bălegar din casă, primitivitatea în muncă și plăceri, nu înseamnă că am rupt firul tradiției. Dacă se introduc la sate dansurile moderne, fardul și rujul de buze, pantoful cu toc înalt și ciorapul de mătasă, romanțele sentimentale și toate cîntecele erotice țigănești cari circulă în orașe, nu înseamnă că mergem la pas cu progresul; dimpotrivă, prin aceasta se încurajează dorința de lux, risipă și desfrîu, ceeace duce la regres, decădere, degenerare.

Istoria moravurilor unor popoare cari au dispărut dupăce au ajuns la un apogeu al forței și creației ne arată cum decăderea moravurilor le-a frînt puterea și le-a aruncat în robie.

Grecii, cîtă vreme și-au păstrat obiceiurile austere în viața

familială şi socială, impuse de grija conducătorilor de a avea o ţară puternică, liberă şi independentă, au creiat acel spirit eroic transmis posterităţii prin Homer şi acelea nemuritoare opere de artă în care admirăm contopirea frumosului cu divinul; au putut să încrusteze o dîră luminoasă de orbitoare strălucire în istoria omenirii.

Viaţa socială şi moravurile cari caracterizează epoca greacă înainte de a începe decăderea morală şi fizică a poporului, le putem cunoaşte din opera lui Homer mai ales. Iubirea dintre soţ şi soţie e descrisă cu cuvinte s mple şi mişcătoare. Cînd Andromache se deplînge soţului ei: „Părinţii şi fraţii mei sunt morţi, tu singur eşti pentru mine tată, mamă şi frate şi decît să-mi fii răpit, mai bine să merg sub pămînt", Hector o mîngăe: „Nimic nu mă doare şi nu mă înspăimîntă mai mult, nici primejdia prăbuşirii Troei, nici moartea fraţilor mei, decît soarta ce te ameninţă, ziua cînd voiu trebui să te ştiu în sclăvie". Herodot spune că soţul avea cuvîntul hotărîtor în toate chestiunile de interes familial şi social, iar soţia trebuia să se îngrijească de nevoile gospodăriei şi de copii. Adulterul era ceva necunoscut, iar desfacerea unei căsnicii ceva imposibil. Atît de legată era femeea prin dragoste şi respect faţă de bărbatul ce-i fusese predestinat, încît atunci cînd rămînea văduvă, urma de bună voe soţul în mormînt.

La Grecii antici educaţia în familie avea ca scop să formeze cetăţeni desăvîrşiţi, oameni pătrunşi de spiritul de jertfă comună pentru patria lor, însufleţiţi de avînt patriotic, de mîndria de a fi Eleni, asceţi sub raportul înfrînării plăcerilor erotice. La acest ascetism contribuia educaţia din familie. Fata nu putea părăsi casa decît însoţită. Virginitatea era considerată ca o dovadă a curăţeniei trupeşti şi sufleteşti cu care femeea intra într'o viaţă nouă: căsnicia.

Este important să reamintim că aceiaşi distrugători de tradiţii, de obiceiuri austere şi spirit războinic, aceiaşi corupători de suflete, jidanii, au contribuit la introducerea unor moravuri erotice cari au dus la decăderea şi dispariţia poporului elen ca şi a celui roman.

Odată cu starea de prosperitate economică realizată în comerţul lor cu alte ţări, venind astfel în contact cu alte popoare începe şi libertinajul erotic la Greci. Prostituţia religioasă o imită dela Babilonieni, alte obiceiuri şi moravuri erotice sunt introduse dela Fenicieni, Perşi şi dela Evrei cari întotdeauna au încurajat

prostituția și au practicat corupția printre alte popoare spre a-și realiza scopurile lor.

La Romani, pe timpul înfloririi imperiului, găsim aceleași obiceiuri austere în familie și societate. Contaminarea prin influențe streine cuprinde, ca la toate popoarele, mai întîiu clasa conducătoare. Birurile stoarse din provinciile cucerite, bogățiile acumulate prin fraudă și înșelăciune, posibilitățile de parvenire etc. sporesc setea pentru plăcerile erotice cele mai extravagante. Virtutea este gonită din casa bogaților și în locul ei apare viciul susținut și sporit de născocirile cele mai ingenioase.

Roma, invadată de streini, devine vulcanul destrăbălării erotice a cărui lavă se revarsă peste provincii. Juvenal, Marțial și alți scriitori ne zugrăvesc pata morală ce întunecase orizontul unui popor mare și puternic, decăzut și dispărut apoi, nu din vina lui, ci a conducătorilor săi, căci viciul găsește mai ușor intrare liberă decît virtutea și, cînd pilda îmbrăcată în haina viciului vine de sus, poporul o imită mai repede și mai ușor decît pe acea înbrăcată în haina virtuții.

Individul normal, omul echilibrat din punct de vedere fizic și sufletesc, este atras spre plăcerile senzuale de instinctul de reproducere și de o necesitate fiziologică care trebue satisfăcută. Nu inventează artificii cari să producă o excitare a simțurilor pentru voluptățile erotice. Ceeace se creiază pentru slăvirea iubirii fizice și premărirea ei în toate felurile imaginabile, înafară de legile naturii, sunt simptome de degenerare și decădere morală.

In privința creațiilor erotice Romanii au atins, în epoca decadenței, culmile lascivității. Incepînd cu locuința astfel aranjată încît totul să dispue la lenevie și desfrîu, banchetele sardanapalice cari trebuiau să excite simțurile la orgii, luxul stofelor din cari se confecționau hainele, abundența giuvaericalelor, reprezentațiile și imaginile erotice din artă și literatură, conversațiile pornografice etc. etc. și terminînd cu destrăbălarea nemaipomenită a femeilor din clasa conducătoare: totul era concentrat în jurul unui singur zeu, slăvitul și răsfățatul Eros, pe cînd Marte era isgonit printre vechituri, iar celelalte zeități protectoare ale virtuților, cari au înfăptuit puterea și prestigiul imperiului roman, demult erau acoperite cu praful uitării și nepăsării.

In acea epocă a decăderii și destrăbălării, căsnicia era ca și inexistentă. Familia dispăruse ca instituție de educație și pregătire civică din care trebuiau să se selecționeze legionarii romani, acele trupe de elită cari ridicaseră prestigiul și gloria

imperiului. Gospodăria şi educaţia în familie erau lăsate pe seama sclavilor, şi astfel era firesc să se întîmple ce s'a întîmplat.

Spaţiul nu ne îngădue să facem incursiuni şi în istoria moravurilor a altor popoare spre a arăta ce influenţă au avut asupra destinului lor.

Cei curioşi le pot găsi în „Sittengeschichte Europas" de Dr. Paul Englisch, de unde am spicuit cele cîteva date de mai sus.

II.

„Umanitariştii şi pacifiştii moderni" au mai descoperit după războiul mondial încă o reţetă miraculoasă pentru „fericirea" omenirii căreia îi poartă atîta grijă. Paternitatea „Ştiinţei Sexuale" o are d-rul Magnus Hirschfeld din Berlin secondat de un alt circumcis Dr. Freud din Viena, urmaţi apoi de o pleiadă întreagă de scriitori cari caută subiecte de senzaţie erotică în literatură.

Scopul urmărit prin generalizarea unor moravuri erotice internaţionale şi propagarea libertăţii sexuale, este uşor de ghicit. Scoţi în relief toate inversiunile şi perversităţile sexuale pentru ca prin cunoaşterea lor chiar omul moral să fie ispitit a le imita. Astfel se va ajunge la slăbirea virtuţii popoarelor creştine prin înlăturarea oricărui principiu normal în moravurile sexuale. Scopul final: încrucişarea popoarelor şi a raselor într'un produs unic, universal degenerat, pentru a fi mai uşor de dominat de „neamul ales". Pentru aceasta trebue să dispară ideea de naţionalitate care asigură conservarea unui popor şi-i creiază puterea de rezistenţă. Deaceea, viaţa intimă a tuturor oamenilor cari s'au perindat în cursul veacurilor pe tronuri de împărăţii şi regate cît şi a altor figuri reprezentative politice din istoria popoarelor, trebueşte scociorîtă şi analizată în toate amănuntele cele mai scîrboase, pentru ca oamenii de astăzi şi de mîine să cunoască ce monştri erotici au condus destinele omenirii, să dărîme tronuri şi să distrugă dinastii, să calce în picioare morala religioasă, tradiţie, obiceiuri etc., şi astfel să se pregătească terenul pentru instaurarea dictaturii comuniste în care jidanii „democraţi" se simt în largul lor.

Iată scopul urmărit prin răspîndirea „Ştiinţei Sexuale" şi a literaturii erotice de către jidani, cari nu pot dormi liniştit, nici mîncarea nu le tihneşte de atîta grijă ce au pentru soarta altor popoare cari nu vor să se elibereze din plasa „prejude-

căților", distrugînd tot ce a creiat spiritul și instinctul lor de conservare națională.

„Știință Sexuală" ? Ce înseamnează aceasta decît încurajarea lenei, a risipei și desfrîului? Se face obiect de senzație permanentă dintr'un act natural pentruca toată atenția să fie concentrată în jurul său, iar activitatea omenească să fie călăuzită în direcția plăcerilor erotice. In felul acesta se neglijează problemele de interes vital pentru un popor, căci prinși în torentul plăcerilor erotice și conducători și conduși, activitatea serioasă, lipsită de asemenea plăceri, trece pe al doilea plan al intereselor și așa începe decăderea, urmată de dispariția poporului respectiv.

Dr. Magnus Hirschfeld, in „Sittengeschichte des Weltkrieges", vede în țăranca romînă o prostituată, iar al doilea savant, Dr. Paul Englisch, în „Sittengeschichte Europas", situează pe țăranul romîn, sub raportul moravurilor sexuale, printre țigani și sălbatecii din Balcan.

Țăranca nu a fost și nu va fi o prostituată. Un om trudit de muncă nu simte nevoia unor plăceri senzuale peste limitele naturale. Țăranca, pe lîngă grija casei și copiilor, are de săvîrșit și munca agricolă. Dacă în cazuri excepționale țăranca se prostituiază, atunci ea este victima „Științei Sexuale" cu cortegiul întreg de agenți ai erotismului cari o însoțesc, căci țăranca cînd se prostituiază, o face din lene sau pentru lux. Această inclinație nu-i este însă înăscută, ci dobîndită pe cale de imitație.

O romîncă ocupată cu nevoile existenței și reținută de îngrijirea și educația copiilor nu poate avea timp pentru oglindă, flirt, modiste și croitorese, nici pentru colinda străzilor și localurilor publice pentru a fi văzută de curtezani.

Un romîn conștient de pericolul ce amenință națiunea prin generalizarea moravurilor erotice internaționale nu sărută mîna cu piele catifelată și unghiile lustruite la degete cu inele din cari sclipesc diamante, mîna ce se întinde îndrăzneț și cochet pentru sărut. El, dacă e să sărute o mînă, atunci o preferă pe acea cu palma bătătorită care a ieșit din apa în care se spălau rufele copiilor sau vasele de bucătărie.

Femeile „sălbatecilor" din Balcan, pe cînd soții lor luptau pe front, aruncau cu apă clocotită asupra îndrăzneților sentimentali cari s'ar fi apropiat de ele. Aceasta n'o poate ști însă un „savant pacifist" care scrie rețete pentru „fericirea" omenirii într'o bibliotecă care costă mai mult decît hrana anuală a unui județ de țărani romîni. Este bine s'o știe cel puțin aceia cari ne

îndeamnă să fim franco-fili, ori germano-fobi, dar nu știu că și dela bulgari putem învăța ceva și chiar foarte mult sub raportul moravurilor erotice.

III.

Primul pas al „pașnicilor noștri cetățeni și democrați" din Sărindar pentru coruperea moravurilor trebuia să fie „Emanciparea Feminină".

„Corpul tău îți aparține" era lozinca lor spre a trezi femeea la o altă realitate care nu cunoaște îndatoririle ei de mamă și soție. Pentru aceasta, mijloacele trebuiau alese astfel ca să nu se producă în mod brusc o schimbare radicală a moravurilor cum a fost cazul în Rusia, ci în mod lent, fără conflicte grave, cum trebuia să fie într'o țară democrată cu oarecari tradiții familiale. Și le-au găsit, iar mijloacele acestea alese într'un mod atît de ingenios și introduse treptat în viața socială și familială, n'au provocat o reacțiune care să ducă la descoperirea originei lor, în schimb scopul a fost în parte atins, cel puțin în ce privește coruperea moravurilor burgheziei romînești care trebuia să influențeze și pătura de jos.

„Emancipare" însemnează mers înainte în ritmul și pulsul progresului care dă nota caracteristică civilizației unui popor în ansamblul civilizației universale. Civilizație nu înseamnă imitarea produsurilor internaționale pentru satisfacerea plăcerilor erotice.

Trenurile rapide, automobilul, avionul cum și toate produsele technicei moderne cari ușurează munca brută a individului și-i reduc timpul, dîndu-i astfel posibilitatea să se bucure de recreația psihică și spirituală, sunt factori de progres.

Generalizarea lor însemnează ridicarea nivelului material și moral al Națiunii. Progres însemnează deci higienă fizică și intelectuală care creiază forța morală.

A purta părul tuns și ondulat peste urechi murdare și o rochie la modă peste un corp rău mirositor nu însemnează progres, nici emancipare. A fi la curent cu capriciile și inovațiile modei internaționale însemnează că te-ai adaptat acelorași moravuri erotice; este prostituție. Femeea „emancipată" nu se îmbracă să placă bărbatului, ci bărbaților. Prostituată nu este numai femeea care-și vinde corpul din interes, ci și aceea care o face din voluptate erotică ca și aceea care caută aceste plăceri și se îmbracă la modă pentru a atrage atenția bărbaților. Acceptarea și introducerea tuturor inovațiilor modei internaționale

însemnează prostituţie. Dovadă sunt prostituatele cari-se îmbracă totdeauna la curent cu moda şi o lansează astfel. Femeea care vrea să se deosebească de ele ar trebui să se îmbrace altfel, ori să nu le permită prostituatelor ca să imite portul femeilor caste.

Astăzi nimeni nu refuză unei femei să se folosească de realizările progresului. Bucătăreasa poate călători într'o cabină de lux, în tren rapid sau în avion, servitoarea poate ocupa loc în lojă la spectacole, lucrătoarea poate lua masa într'un restaurant de lux dintr'o staţiune balneară de primul rang; dacă sunt îmbrăcate la modă şi cizelate din punct de vedere al erotismului modern, pot figura şi sunt primite în orice societate.

Rezultatul emancipării femenine este dispariţia claselor sociale, scopul urmărit de comunişti pentru a da lovitura burgheziei. Aşa la noi, în dese cazuri, bărbaţi din clasa burgheză se căsătoresc cu cocote a căror origine nici n'a fost cercetată. Principalul este ca să fie frumoasă, ori să aibă bani; după cum este cererea şi oferta. Astfel frumuseţa fizică a pus în umbră frumuseţa morală şi banul realizat pe calea prostituţiei acopere originea dubioasă.

Căsătoriile mixte ale ofiţerilor şi funcţionarilor romîni cu jidauce au accelerat scopul urmărit de savanţii circumcişi prin „Ştiinţa Sexuală". Copilul, produs al unei asemenea căsătorii, nu va putea avea o educaţie romînească în sensul patriotic, naţionalist. Va deveni o corcitură, produsul tipului universal pe care-l vreu jidanii. Mama este aceea care trezeşte prima conştiinţă de viaţă produsului zămislit în pîntecul ei, iar femeea crescută în alte obiceiuri, altă religie şi tradiţie, nu poate rupe legătura cu trecutul de dragul soţului. In general, asemenea căsătorii au interesul la bază din partea femeii şi nu sentimentele.

Emanciparea de astăzi însemnează robie pentru femee. Independenţa materială la care a ajuns pe urma emancipării aduce începutul robiei ei. Funcţionarele au devenit roabele superiorilor şi patronilor, femeile libere şi independente din punct de vedere material au ajuns roabele modei, a lenei şi deci a prostituţiei.

In Romînia nu s'au înregistrat niciodată atîtea sinucideri ca în timpul de cînd emanciparea femenină a început să-şi dea roadele, nici atîtea căsnicii distruse şi copii rămaşi fără îngrijire părintească.

Problema pregătirii femenine în funcţiunile pe cari femeile vor trebui să le îndeplinească înlocuindu-i pe bărbaţii plecaţi pe front în timp de război nu se putea pune într'un stat pacifist

şi umanitarist. Invazia femenină în funcţiunile publice era dorinţa femeii de a avea independenţa materială, deci calea liberă pentru moravurile erotice introduse după războiu. Rezultatul: sustragerea femeii dela obligaţiunile familiale şi deprinderea ei cu aceste moravuri.

Intr'adevăr, prin emancipare femeea a devenit mai roabă decum a fost. Altădată femeea se credea roaba soţului sau a familiei, astăzi robia ei este mai grea. Pe atunci avea respectul şi consideraţia bărbaţilor ca mamă şi gospodină. Astăzi viaţa tihnită din familie cu bucuriile ei cari formau farmecul vieţii casnice a dispărut. Familia burgheză s'a mutat în localuri publice. Femeea nu mai are timp şi răbdare pentru nevoile casnice: s'a emancipat.

A refuzat bărbatul vre-odată femeii dreptul ei primordial de mamă şi gospodină şi avantajele cari decurg din acest drept, adică de a se bucura în comun de roadele muncii şi civilizaţiei? Care era deci rostul emancipării cu urmările ei dezastruoase pentru interesul naţional de viitor?

Problema trebuia într'adevăr deslegată pentru găsirea mijloacelor cari să asigure existenţa familiei burgheze, — fără ca femeea să fie nevoită a exercita funcţiuni publice şi particulare decît în situaţiile unde va trebui să înlocuiască bărbaţii în caz de războiu.

Emanciparea femenină la noi, cu urmările ei incalculabile pentru coruperea moravurilor, se datoreşte unor babornițe plictisite sau unor tinere sterile şi isterice pe cari le-a scos la suprafaţă reclama gratuită a presei din Sărindar şi reprezintă un simptom al decăderii şi degenerării burgheziei romîneşti.

Ţăranca, din fericire pentru viitorul nostru naţional, n'a fost prea mult influenţată de inovaţiile emancipării şi ale modernismului. Aceasta se datoreşte şi crizei care ne încearcă de mai mulţi ani. O excepţie o formează fetele tinere dela ţară cari sunt tentate de libertatea erotică a oraşelor şi se angajează servitoare, în majoritate pe la jidani unde această libertate le este tolerată, ba chiar încurajată şi se reîntorc mai tîrziu ca să răspîndească bolile venerice prin sate.

Femeile constrînse a munci în fabrici buimăcite de teoriile „pacifiştilor şi umanitariştilor" au început şi ele să ţipe „emancipare", adică „libertate, egalitate, fraternitate", dar „tovarăşa" pretendentă la emancipare, pricepe tot aşa de mult senzul acestor noţiuni ca şi pisica care priveşte în calendarul comunist.

Astfel, emanciparea femenină, care merge pe aceleași căi cu libertatea erotică, și-a găsit la noi tot mai larg teren de manifestare.

IV.

Spectacolele trebuiau și ele să servească scopul urmărit de „pașnicii noștri cetățeni", cari ne-au monopolizat până și moravurile.

Erotica internațională a înlocuit în teatru, cinema, serbări etc. puritatea moravurilor romînești și ne-a redus astfel posibilitatea de a pătrunde în tainele sufletului omenesc și ale culturii universale. Marii autori dramatici, streini și autohtoni, au fost trecuți în rezervă, creatorii operelor de înaltă valoare culturală și morală au fost scoși din circulație. În locul lor, au apărut scribii mărunți, la modă cu erotismul.

„Revista", un nou gen de artă, a fost creiată îndată după războiu ca să excite simțurile și să anestizieze spiritul. O reclamă uriașă i-au pregătit terenul să pătrundă în toate colțurile țării. Cine nu-și amintește de succesul ce-l aveau trupele de „reviste" chiar și în cel mai izolat orășel de provincie? Locurile din sală erau reținute cu săptămîni înainte, iar costul unui bilet de intrare nu părea exagerat nici proletarului care pentru două ore de senzație erotică dădea cîștigul muncii de o săptămînă, nici pentru eleva sau elevul de liceu cari pentru aceleași senzații răbdau de foame.

O piedică pentru libertatea cultului erotic o constituiau teatrele naționale din provincii, a căror menire era să cultive virtuțile cetățenești, iar prin reprezentarea trecutului nostru eroic să formeze pe luptătorii de mîine. Deaceea au și fost desființate: franc-masoneria iudaică știe ce vrea.

Filmul a trebuit să desăvîrșească opera desmățului erotic începută cu emanciparea femenină și continuată în acelaș timp cu teatrul, dansurile și literatura erotică. Holywoodul, Parisul și Berlinul, cunoscute centre de prostituție internațională, ne-au furnizat materialul. Decînd Berlinul a trebuit să-și schimbe moravurile și producțiile cinematografice, Moscova i-a luat locul de furnizor.

Plăcile de patefon au devenit un alt mijloc pentru răspîndirea „Științei Sexuale" și nici dansurile nu puteau rămînea în urmă. Aceste dansuri au pătruns imediat și la sate, dar au trebuit să se retragă la orașe unde mediul le favorizează mai mult

din cauza influențelor streine. Hora, sîrba și celelalte dansuri naționale trebuiau discreditate și scoase din circulație ca produse barbare. Doar cîțiva studenți, dintre acei „huligani" lipsiți de aptitudini pentru modernizare, rămaseră credincioși trecutului. Dar cine putea să-i înțeleagă și să frecventeze petrecerile lor, cînd erau atîtea serbări „mondene" de binefacere, mai atrăgătoare prin nota lor de erotism și modernism.

Literatura de după război? Cele două fețe ale lui „Ion" din „Glasul Pămîntului" și „Glasul Iubirii" pot reprezenta tipul adevărat al țăranului romîn? Petrică, din „Răscoala", ne înfățișează sadismul în viața satelor. Este țăranul așa?

„Chira Chiralina", porcărie pentru propagarea pederastiei și erotismului ca ideal de viață, este opera cea mai lăudată a lui Panait Istrati de banii noștri perciunați.

Dar concepția moravurilor romînești nu putea fi terminată, dacă nu s'ar fi introdus și alte inovațiuni. Emanciparea femenină trebuia să progreseze. Astfel, ne-am trezit într'o bună zi cu un nou cuvînt, devenit subit popular. Iat-o pe „Miss România", fetișcana ce-și depăna visele ei de copilă undeva într'un cuib familial, devenită prin nudul ei obiect de atenție universală.

Miss Romînia? Reprezentanții acestui soiu de cultură și-au atins scopul. Destul că aleasa primea un premiu, i se publica nudul și mutra în repetate rînduri prin reviste și astfel fetele atrase în cursa emancipării, vor deveni ușor victime. Îndeletnicirile serioase trebuiau abandonate. Cultul fizic și al cochetăriei intră pe primul plan. Masaj, sport, regim alimentar, oglindă, mereu oglindă și cîntar. La o parte cartea de școală; romanul erotic este mai captivant și mai instructiv. Ardă friptura în cratiță la bucătărie, rămînă odăile cu aspectul unui câmp după luptă, lingeria murdară; la o parte cu asemenea fleacuri cari se pun în calea emancipării.

Oglindă, rujul, pudriera; iată mijlocul de a-ți asigura viitorul, evadînd din viața banală, plicticoasă și ruginită a familiei. Gîndul emancipării sboară peste mări și țări pe unde a fost purtată „Miss Romînia" prin îngrijirea patronilor calităților ei fizice.

Deținînd astfel monopolul tuturor mijloacelor de prostituție fizică și morală cu binevoitorul și interesatul concurs al politicianilor, „pașnicii noștri cetățeni" erau siguri de „izbîndă". Au avut chiar iluzia că sunt stăpînii necontestați ai unei țări. A intervenit însă criza care a pus capăt inflației banilor și valorilor culturale și politice, iar ei și-au văzut iluzia spulberată.

Criza a însemnat şi însemnează o binefacere salvatoare pentru neamul romînesc la răspîntia lui istorică de astăzi. Criza a determinat redeşteptarea noastră naţională.

„Paşnicii noştri cetăţeni", dîndu-şi seama că prima bătălie pentru crearea situaţiei care să înlesnească instaurarea regimului comunist în Romînia este pierdută, au trecut la a doua. Atacurile lor sunt îndreptate acum împotriva naţionalismului care vrea să refacă moravurile.

Vasile Niţu

REVISTA CĂRŢILOR.

Gherman Pîntea: *Rolul organizaţiunilor militare moldoveneşti în actul unirii Basarabiei.* Chişinău, 1932.

Revoluţia din Rusia din Februarie şi Martie 1917 pune în mişcare cele 192 popoare ale Imperiului cari cer acum libera autodeterminare pe baza principiului naţionalităţilor. Conduşi de idealul desrobirii Basarabiei, răpită prin vicleşug de Ruşi la 1812, fiii ei de seamă: Ion şi Th. Inculeţ, Pant. Halippa, Ion Pelivan, Gherman Pîntea şi alţii, încep lupta pentru deşteptarea naţională şi pentru Unire.

In Aprilie 1917, sub conducerea maiorului Emanuel Cateli şi Anton Cristian, se constituise un comitet revoluţionar moldovenesc la Odesa. Acesta cere înfiinţarea unor cohorte moldoveneşti pentru apărarea populaţiei din Basarabia contra dezertorilor şi unităţilor revoltate ce se întorceau de pe front. Generalul Scerbacev a permis să se înfiinţeze şi să se trimită în Basarabia 16 cete mobile din foştii soldaţi moldoveni în armata rusă. Fiecare ceată se formează cu 100 oameni şi e comandată de un ofiţer. Peste aceste 16 cete se numeşte un inspector în persoana ofiţerului Anton Crihan. La Roman se creiase un comitet revoluţionar din moldovenii refugiaţi în cap cu ofiţerul Gherman Pîntea, originar din Bălţi. Un comitet asemănător celui dela Odesa şi Roman luase fiinţă şi la Iaşi, sub conducerea lui Andrei Scobiola, Ion Buzdugan, Grigorie Cazacliu şi alţii.

Autorul ne arată cum a fost delegat de comitetul revoluţionar dela Roman pe lîngă cel dela Iaşi şi Odesa spre a le căpăta adeziunea la constituirea Comitetului Central Moldovenesc, ce va lua fiinţă la 13 Iunie 1917, cînd i se dă aprobarea de Comandantul forţelor ruse de pe frontul romîn, generalul Scerbacev. La 23 Iunie 1917, se ţine prima şedinţă a Comitetului central ostăşesc moldovenesc şi se alege ca preşedinte Gherman Pîntea pe atunci praporşcic şi locotenentul Vărzaru Petre, secretar. Deacum primul nucleu al armatei moldoveneşti este format şi se începe organizarea ei.

Concomitent cu Comitetul Central Moldovenesc se formează şi un comitet revoluţionar rus, ce se instalează în „Palatul Libertăţii" din Chişinău şi lucrează contra Basarabenilor. Se încep tratative de conciliere şi se ajunge la o împăcare între aceste două comitete revoluţionare. Comitetul executiv ostăşesc moldovenesc se mută şi el într'o cameră din Palatul Libertăţii, ca apoi să-l acapareze în întregime.

In Iulie 1917, Ucraina vrea să subjuge Basarabia şi cheamă la Kiev pe delegatul ei, dar Comitetul Central Ostăşesc vede inten-

ţiunea vicleană şi atunci Ion Buzdugan redactează o telegramă de o violenţă rară; conducătorii Ucrainei răspund că a fost „o greşeală".

Comitetul Central Ostăşesc îmbătat de succes cere, în şedinţa dela 20 August 1917, ca la postul de comisar gubernial al Basarabiei să fie desemnat un Moldovean. Cererea este satisfăcută şi comisar gubernial a fost ales D-l Ion Inculeţ, care renunţă pentru boerul Vladimir Cristi. Republica Moldovenească a Basarabiei nu putea lua însă fiinţă fără un sprijin de forţă. Şi atunci Comitetul Central Moldovenesc delegă pe d-l Gherman Pîntea, Colonelul Furtună şi plut. Terziman la Marele Cartier General Rus din Moghilev, unde se afla Generalul Comandant Duhonin şi primul ministru Kerenski, spre a cere aprobarea înfiinţării de Regimente Moldoveneşti. In drum, delegaţia moldovenească se întîlneşte cu delegaţia militară romînă în cap cu D-l Dinu Brătianu şi G-ral Iancovescu, Ministru de Război pe atunci, care mergea tot spre Moghilev pentru aprovizionări.

Cu mare greutate şi multe peripeţii delegaţia moldovenească poate să aibă audienţă la Kerenski, care le îngăduie să li se trimită din Odesa la Chişinău Regimentul 40 de Rezervă, în majoritate din soldaţi moldoveni.

In ziua de 20 Octombrie 1917, la Chişinău în sala Casei Eparhiale, se deschide congresul a 500 reprezentanţi a celor peste 250000 soldaţi şi ofiţeri Moldoveni de pe toate fronturile Rusiei, adunaţi în urma unei telegrame fictive, adresată de Sublocotenentul Pîntea Gherman, în limba rusă comandanţilor de Armată, de corp de Armată şi de Divizii, în numele Comitetului Central executiv moldvenesc.

Acest congres hotărăşte autonomia Basarabiei şi înfiinţarea „Sfatului Ţării", care avea să cuprindă 120 deputaţi; 84 moldoveni şi 36 din celelalte naţiuni conlocuitoare în Basarabia. Printre reformele introduse de acest congres militar amintim naţionalizarea şcoalelor, aşezămintelor şi a dregătoriilor din Basarabia.

Congresul militar ţine dela 20—27 Octombrie 1917 şi prin caracterul operelor înfăptuite reprezintă prima Adunare Constituantă a Basarabiei. A doua Adunare Constituantă a Basarabiei a fost „Sfatul Ţării", care se deschide la 21 Noembrie 1917, servind şi ca organ legislativ. La 2 Decembrie 1917, Sfatul Ţării declară Basarabia ca Republică, cu capitala la Chişinău. La 8 Decembrie 1917, ia fiinţă şi Guvernul Republicei Basarabiei sub preşidenţia d-lui P. V. Erhan, ca organ executiv al Sfatului Ţării, compunîndu-se din 8 directori-miniştri, departamentul pentru Războiu şi Marină l-a ocupat autorul, care a păşit la organizarea armatei Moldoveneşti şi la restabilirea ordinei.

La 12 Ianuarie 1918 intră armata romînă în Chişinău sub comanda defunctului general Ernest Broşteanu, venit mai tîrziu la comanda Corpului Grănicerilor, iar la 27 Martie 1918, Sfatul Ţării votează Unirea, fără nici o condiţie.

Autorul ne descrie amănunţit ca martor ocular şi diriguitor faptele de naţionalism şi de arme ale moldovenilor din Basarabia dela isbucnirea revoluţiei pînă la alipirea Basarabiei.

Broşura, în 120 pagini, este închinată soldaţilor şi ostaşilor moldoveni cari, în anul 1917—1918, au contribuit cu însufleţire la

marea luptă națională. In prefață d-l profesor N. Iorga ne spune că Basarabia nu a venit numai prin votul Statului Țării, ci și prin forța armatei sale.

Istoricii, dar și oamenii politici ar trebui să cunoască această lucrare, care aduce o contribuție documentară naționalismului și armatei noastre.

După unire, în 1930, autorul fiind primar al Chișinăului stăruie pentru cedarea unei fabrici de spirt din Chișinău, pentru a se face cazărmi Regimentului 6 Grăniceri, la înființarea căruia în toamna aceluiaș an, într'un discurs vibrant și energic le spune grănicerilor, ca să apere Nistrul pînă la moarte ca hotar și să aibă grijă că „sunt încă mulți care-și mai aruncă ochii peste Nistru".

Ion N. Mailat.

Eugeniu Sperantia, Curs de filosofia dreptului și Sociologie. I. Lecțiuni de Enciclopedie juridică cu o introducere istorică în filosofia dreptului. Cluj, Cartea Romînească, 1936, pg. 264. — Pentru învățămîntul superior avem nevoie de tratate temeinice de specialitate pentru a ne dobîndi și această independență de streinătate. D-l Sperantia, cunoscut pînă acuma prin studii mai scurte pregătitoare (amintim: „Problemele Sociologiei contemporane", „Definiția și condițiile științei", „Il diritto come mezzo tecnico dello spirito" în Rivista Internazionale di Filosofia del Diritto, Roma) pășește acuma, ca profesor al Universității din Cluj, pe drumul creațiunii masive. Noi așteptăm și pentru Sociologie contribuții tot atît de bogate și temeinice.

T. B.

REVISTA REVISTELOR.

Iconar (I, 11, Iulie 1636). Ca totdeauna, conținut bogat și variat: *L. Țară*, Condițiunile realizării noastre; *Vasile Posteucă*, Citeva cuvinte despre viața și opera lui Mihai Horodnic (II); *Stere Mihalexe*, Disponibilitatea legionară; *Liviu Rusu*, Cultura estetică postulat al educației legionare; *George Macrin*, Inaderența intelectualilor bucovineni la formele artei romînești actuale; *Mircea Streinul*, Drumul spre moarte (descrierea unei zguduitoare drame din timpul războiului, cînd jandarmii austriaci la ordinul călăului Fischer spînzurau în Bucovina, preoți, moșnegi și copii, bănuiți de trădare), Cronici și Insemnări. ■ **Revista mea,** (An. II, 4—5, Iulie—August 1936. Seria II-a). A fost pentru noi o mare bucurie primind după un răstimp mai lung (trei luni) iarăși Revista mea. Nădăjduim că deacum înainte toate forțele potrivnice vor fi învinse și revista va apărea regulat. Numărul de față ne îndreptățește să așteptăm o adîncire a brazdei trase pînă acuma în ogorul scrisului romînesc. Colaborează *Ion I. Moța* (Manlius Capitolinus), *Mihail Polihroniade* (Tragedia lui Israel?), *Alexandru Constant* (Democrația în zdrențe sau Statul Țărănesc în marș), *Alexandru Cantacuzino* (Despre Fidelitate), *Ion Victor Vojen* (Intre Națiune și partid politic), *Fluor D. Rădulescu* (Dezordinile dela Tirgu-Mureș). D-na *Marta Rădulescu* semnează versuri (Otava) și continuă cu romanul „Cadavre". Recenzii, Revista Presei. La Poșta Redacției, Revista mea își lămurește și fixează atitudinea față de mișcarea d-lui Vaida: „oricît am stima pe

d-l Vaida şi oricît nu ne-am îndoi de sentimentele şi buna sa credinţă, ne îndoim că va putea, cu echipa cu care a plecat la luptă, să realizeze transformări adînci şi durabile pe drumul frumos indicat de lozinca sa. O *dorim* dar *nu credem* că-i va fi posibil. De aceea am făcut şi facem şi acum o discriminare accentuată între d-l Vaida şi aproape toţi cari îl însoţeau d'n primul moment. Nu dorim altceva decît să ne fi înşelat".

Revista Institutului Social Banat-Crişana (Aprilie pînă Iunie 1936). Studiul istoric al d-lui prof. *Nic. Tomiciu*, Caransebeşul în sec. XIV—XVII, e scris cu multă vioiciune şi bogată informaţie. Faţă de condamnarea prea absolută a nobilimii din punct de vedere naţional am putea formula unele obiecţiuni. Ea a fost în anumite condiţii istorice antinaţională şi „internaţională", dar toate „clasele sociale" au păcătuit şi păcătuesc şi acuma impotriva naţiei cînd se lasă conduse exclusiv de interesele de clasă. Oare demagogii şi francmasonii noştri burghezi de azi, precum şi o parte din muncitori nu sunt chiar mai internaţionali şi antinaţionali? Pe de altă parte, boierimea poloneză n'a luptat împotriva dominaţiunii germane şi ruse alături de ţărănime şi burghezime ispăşind vechile păcate? Problema este deci foarte complexă şi prezintă diferite aspecte după loc şi timp. Extrem de interesant şi important este studiul d-lui Dr. *C. Grofşoreanu* privind politica noastră externă. Analizînd „Planul Tardieu-Hantos", în care se preconizează intemeierea unei confederaţii a Statelor dunărene, autorul arată că în relaţiile noastre internaţionale, trebue să distingem bine între interesele culturale, politice şi economice. Teza că alianţele politice sunt determinate de interese economice trebueşte părăsită (mai ales însă se cere o precizare a ceea ce ar constitui comunitatea de interese!) In temeiul adevăratelor noastre interese „pentru România se impun trei criterii fundamentale: unitate culturală cu Apusul, unitate politică cu Europa-Centrală şi unitate economică cu Balcanul şi cu Mediterana". In temeiul acestui principiu de disociere şi interferenţă a sferelor de interese s'a ajuns de pildă la păstrarea unităţii religioase a catolicilor, deşi aceştia din punct de vedere politic aparţin multor unităţi. *Politica* externă deci, după teza d-lui Grofşoreanu, ar trebui să se orienteze după criterii pur *politice*, fără influenţa intereselor economice, cari, la rîndul lor, determină închegarea de unităţi *pur economice*. Expunerile autorului merită toată atenţia oamenilor noştri politici. D-l *C. Stoicanescu* într'un studiu amplu, cu date statistice şi diagrame, ne înfăţişează „Un aspect al vieţii naţionale şi economice la frontiera de Vest". Ingrijorătoarea situaţie romînească, faţă de industrie, meserii, comerţ şi proprietate agricolă, în jud. Timiş." Situaţia, cum rezultă din datele statistice, nu e numai îngrijorătoare, ci îngrozitoare şi revoltătoare. Dar în Bucovina stăm mai bine? Credcă şi mai rău. — La Insemnări şi Recenzii, d-l Grofşoreanu scrie despre cele mai interesante probleme actuale, politice şi culturale, unele în legătură cu cărţi apărute la noi şi în străinăte, iar d-l Ion Negru trece în revistă un mare număr de publicaţiuni periodice romîneşti, neuitînd nici de „Insemnările Sociologice".

T. B.

Buletinul A. G. I. R. (An. XVIII, No. 6, Iunie) publică în primul loc un studiu al d-lui Ing. Insp. general *I. Andriescu-Cale*, „Educaţia necesară spre o muncă naţională şi raţională". „Această chestiune noi o vom prezenta, zice autorul, în lumina *ideologiei primatului muncii naţionale*, pe care o *împărtăşeşte o mare parte din tineretul* intelectual de astăzi şi *din care se va recruta elita noastră conducătoare de mîine.* Această ideologie este în opoziţie cu *ideologia primatului finanţei internaţionale*, care stăpîneşte astăzi şi căreia îi este aservită cea mai mare parte din elita noastră conducătoare actuală. Intre aceste două ideologii se duce o luptă de exterminare, din care noi avem temeiuri să credem *că va ieşi biruitoare ideologia primatului muncii naţionale*". Studiul acesta e o contribuţie luminoasă în lămurirea problemei elitei noastre naţionale şi a închegării unei *comunităţi romîneşti omogene şi solidare.* — D-nii Ing. *C. Dinu* şi *I. Veţeleanu* studiază „Controlul bugetar şi aplicarea lui la C. F. R.". Urmează informaţii „societare şi profesionale", apoi Note, Cronici etc. şi, în sfîrşit, Bibliografie romînească şi străină. *T. B.*

Am mai primit la redacţie: *Libertatea*, dir. Pr. Ioan Moţa, ■ *Glasul Strămoşesc*, Cluj. ■ *Cuvîntul Nou*, Satu-mare. ■ *Ogorul*, Bucureşti. ■ *Zarandul*, Brad. ■ *Cuvîntul Satelor*, Lugoj şi Timişoara. ■ *Ideea Naţională*, Buzău. ■ *Cruciada*. Bucureşti (n'are nici-o legătură cu „Cruciada Romînismului"). ■ *Acţiunea Romînă*, Bucureşti. ■ *Tribuna Basarabiei*, Chişinău. N-rele 215 şi 216, 7 Iulie şi 4 August, aduc interesanta corespondenţă dintre Haşdeu şi Iulia Haşdeu. ■ *Convorbiri literare*, Aprilie—Iulie 1936. ■ *Pagini Literare*, Iunie—August 1936. ■ *Orientări*, Moineşti-Bacău, Iulie 1936.